

Miš tednik

kulturno - politično glasilo

KROJ

svetovnih in domačih dogodkov

BLUZE
BLUZE
BLUZE
Rosl König
KLAGENFURT, Bahnhofstraße 9

9. leto - številka 13

V Celovcu, dne 28. marca 1957

Cena 1.50 šiling

Rakova pot

Dne 5. maja 1957 bodo volitve novega državnega predsednika. Vsake volitve so v demokratični državi izraz aktivnega sodelovanja državljanov na javnem življenju. Volitve državnega predsednika pa zakon označuje tako kot državljansko pravico in dolžnost.

Torej, kjer so dolžnosti so tudi pravice. Bližamo se že drugič obletnici važnih pogajanj naše zvezne vlade, ki so nam končno prinesla avstrijsko državno pogodbo. Ta je bila 15. maja 1955 podpisana na Dunaju po zastopnikih Avstrije in štirih velesil: Sovjetske zveze, Združenih držav Amerike, Velike Britanije in Francije. Ta državna pogodba je prinesla naši državi polno politično in gospodarsko svobodo, v kolikor je taka pri današnji tesni povezavi med državami možna, nalaga pa naši državi tudi gotove dolžnosti in obveznosti, na znotraj in na zunaj. Naša država mora skozi gotovo dobo letno dobaviti Sovjetski zvezi milijon ton petroleja in tudi druge dajatve so točno določene. V državni pogodbi pa so določene tudi obveznosti naše države do slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji. Člen 7 govori dovolj jasno. Proti Sovjetski zvezi izvršuje naša država točno vse predpise iz državne pogodbe, ker je pač Sovjetska zveza močna država, kjer se ni mogoče poigravati z raznimi obljubami in izjavami. Proti narodnim manjšinam, tako Slovencem kakor Hrvatom, pa se državna vlada izmika, objavlja, izjavlja, objavlja, stori pa prav nobenega koraka. Dvojezični napisi v jezikovno mešana in slovenskih krajih so le ena izmed teh obveznosti, toda po dveh letih državna oblast ni storila niti v enem slučaju svoje dolžnosti. Še več, celo tam, kjer so privatniki že imeli dvojezične napise, so te nemški šovinisti razbili in se državni oblasti v niti enem samem primeru ni „posrečilo“ izslediti storilcev tega protizakonitega in kaznivega početja.

V avgustu leta 1955 je prosvetno ministrstvo v posebnem pismu črno na belem zapisalo, da je možna takojšnja otvoritev lastne gimnazije za slovensko manjšino v Celovcu. Leta 1956 pa je taisto ministrstvo sporočilo, da je potreben poseben državni zakon in ker je parlament razpuščen in smo pred državnoborskih volitvami, ni mogoče takega zakona parlamentu predložiti. Leta 1957 zopet piše taisto ministrstvo koroški deželni vladi, da bo jeseni 1957 otvorjena slovenska gimnazija in obenem ukinitven obvezen pouk slovenščine na nemških realnih gimnazijah. Prav isto ministrstvo pa 28. februarja leta 1957 izda odlok o ukinitvi obveznega pouka slovenščine na nemških realnih gimnazijah na Koroškem, o gimnaziji za Slovence, za katero ima že leta v svojih predalih točne osnutke in predloge, predloge, pri katerih je bistveno sodeloval pokojni deželni šolski nadzornik, dvorni svetnik dr. Hugo Schwendewein, ta molči kot grob. Treba je še omeniti, da se je prav dr. Schwendewein, ki je bil nesporno najodličnejši in najizkušenejši šolnik na Koroškem in je poznal naše razmere kot malokdo, v svoji globoki pravičnosti že pred petimi leti potojeval za ustanovitev posebne gimnazije za slovensko manjšino na Koroškem.

Danes pa moramo ugotoviti, da avstrijsko prosvetno ministrstvo piči dve leti po podpisu državne pogodbe, ki določa, da je slovenščina tudi uradni jezik v deželi, to določbo zanikuje in celo razvezuje študirajočo mladino učenja tega uradnega jezika, nadalje pa še namerno in načrtno slovenski mladini preperečuje v ustavi zagotovljeno pravico srednješolskega pouka v materinskem jeziku.

Slovenci smo s svojimi gospodarskimi šolami dokazali, da jih hočemo, da jih z lastnimi prispevki vzdržujemo. To se pravi, da doprinalamo tudi vse težke gospodarske žrtve, medtem ko nemške gospodarske šole vzdržujeta država in dežela. Kje je tu enakopravnost, kje je pravičnost?

Naše načelno stališče je in ostane jasno. Tam, kjer imamo opravka z obveznim šolstvom, zahtevamo za vse enake pravice in enake dolžnosti. Tudi nemški otroci, ki živijo s svojimi starši v slovenskih in jezikovno mešanih krajih imajo dolžnost po vseh demokratičnih pravilih učiti se obeh deželnih jezikov. Kjer pa že po zakonu temelji šolstvo na prosti odločitvi staršev, to so vse srednje šole, pa ima država dolžnost, da nudi slovenski manjšini to, kar izrecno odreja ustava in državna pogodba iz leta 1955.

Mi Slovenci se v polni meri zavedamo vseh svo-

Evropsko tržišče ustvarjeno

V zbornični dvorani rimske mestne hiše na Kapitolu, je bila minuli ponedeljek slovesno podpisana mednarodna pogodba med šestimi evropskimi državami, ki so sklenile, da se gospodarsko tesno povežejo in ustvarijo enoten gospodarski prostor s skupnim tržiščem. So to: Zapadna Nemčija in Francija, — ki sta pozabili na skoraj stoletno sovraštvo in dve krvavi vojni, — nato pa še Belgija, Nizozemska, Italija in Luksemburg. Pogodba določa tudi sodelovanje teh držav na področju raziskav in izkoriščanja atomske energije v mirovne namene.

Zgodovinska dvorana je bila slovesno okrašena in večina evropskih listov označuje ta dan tudi kot rojstvo evropske poli-

tične združitve.

Za Zapadno Nemčijo je pogodbo podpisal kancler Adenauer, za ostale države pa njihovi zunanji ministri.

Rim, sedež evropske in vesoljne kršćanske ideje, je tako zopet potrdil svojo vlogo kot središče zapadne civilizacije. Zato ima podpis te pogodbe vprav v Večnem mestu globoko simboliko v sebi.

Pot nove gospodarske skupnosti gotovo vsaj v začetku gotovo ne bo poslana z rožicami, toda cilj, ki so si ga odgovorni evropski državniki zastavili, je tako velik, da je vreden tudi žrtve in vsaj začasnega samopremagovanja. (Več o gospodarskem pomenu pogodbe glej na 5. strani).

Potres v San Franciscu

Minuli petek so meščani 750.000 duš broječega vlemesta San Francisco (USA) preplašeni planili iz sna. Fla. pod njimi so se nevarno majala. Železobetonski nebotičniki so se pod potresnimi sunki gugalni in orjaški most, ki preko zaliva Zlata vrata veže San Francisco z mestom Oaklandom, se je zibal, kot da bi se bil kak orjak poigral z njim.

V široki cesti ob morski obali je naenkrat zazijala velika razpoka in veliki predeli zemlje so se vdrlji v vodo. Na starejših stavbah je nastala znatna škoda in v vzhodnem predelu mesta so morali izprazniti 1500 stanovanj.

Ob prvih potresnih sunkih se je prebivalstva lotila panika, kajti vsem je še v živem spominu potres iz leta 1906, ki je uničil

večji del mesta in smo lani, ob petdesetletnici tega dogodka, o njem tudi v našem listu obširno poročali. Takrat je bil uničen večji del mesta in bil nato zgrajen na novo. Zato je mestni župan po radiu pozval prebivalstvo, da naj ostane mirno, kajti najhujši sunki so že mimo in večina stavb je tako zgrajena, da potresne sunke dobro prenaša. Pred petdesetimi leti je več škode kot sam potres povzročil ogenj, kajti popokale so bile takrat plinske cevi. Uhajajoči plin se je na večjih krajih vnel in požar se je bil razširil z bliskovito naglico. Topot je pa izvrstno organizirana požarna služba vse požare v kali udušila. Silovitost potresnih sunkov kaže dejstvo, da so v območju 250 kilometrov okrog mesta popokale šipe po hišah. Tudi vse šole so bile takoj zaprte.

Zahteve prisilnih delavcev proti IG-Farben

V začetku marca so v Frankfurtu ob Meni likvidatorji nekdanjega največjega nemškega kemičnega koncerna I. G. Farben izdali poročilo o minullem poslovnem letu, ki je bilo na splošno uspešno. Poročilo obravnava tudi sporazum, ki so ga predstavniki družbe sklenili z židovsko podporno organizacijo glede izplačila odškodnin za židovske prisilne delavce med minulo vojno. Število zahtevkov je od 3500 že zrastlo na 3800, pojavili so se pa tudi zahtevniki nežidovskih prisilnih delavcev. Tako je že prijavila svoje zahteve skupina nizozemskih prisilnih delavcev, pa tudi zastopstvo francoskih in poljskih prisilnih delavcev je že stopilo v stik s predstavniki I. G. Farben. Na Dunaju obstoji tudi nek Mednarodni odbor bivših zapornikov koncentracijskega taborišča v Auschwitzu, iz katerega so rekrutirali večino prisilnih delavcev za I. G. Farben. Ta odbor se predvsem trudi, da pri izplačilu odškodnine ne bi bilo nobenih razlik med židovskimi in nežidovskimi u-

pravičenci. Predstavniki tega odbora je izjavil, da s svojimi zahtevki ne namerava razbiti že sklenjenega sporazuma med židovsko organizacijo in I. G. Farben. Predstavniki I. G. Farben pa upajo, da družbi ne bo treba izdati za odškodninske zahteve več, kot je bilo prvotno dogovorjeno z židovsko organizacijo, in sicer 30 milijonov DM, ki bi jih pa naj razdelili tudi med nove upravičence. S tem bi se seveda delež posameznega oškodovanca znižal. Pogajanja so še v teku, kot poroča „Frankfurter Allgemeine Zeitung“.

BONNSKA VLADA KUPUJE MUNICIJO V TURČIJI za novo zapadnonemško vojsko, poročajo iz porenške prestolnice. Obrambni minister Strauss se mudi te dni v Ankaru in je sklenil s turško vlado pogodbo za dobavo streliva v znesku 740 milijonov DM. S tem bo Turčija odplačala svoj zunanjetrgovinski dolg Zapadni Nemčiji.

jih dolžnosti do naše države, od plačevanja davkov, preko vojaške obveznosti in volitve državnega predsednika, zavedamo pa se tudi svojih pravic, ki so zapisane po državni pogodbi in državni ustavi. Kakor smo šli letos 15. januarja do vseh podpisnikov državne pogodbe s poročilom, da zvezna vlada tekom predpisanega roka 18 mesecev ni storila niti enega konkretnega koraka, tako smo odločeni storiti tudi nadaljnje korake, ki so nam še odprti po postavnih pti.

In potem, znameniti ministrski odbor, ki bi naj izdelal zakonske osnutke in tolmačenje določb člena 7 državne pogodbe, kje je? Doslej smo bili vaje- ni, da se je ta odbor najraje sestajal v tednih, ko je volilna borba šla proti višku in so se gospodje politiki spomnili tudi na glasove manjšine. Ali pa ga je njegov predsednik, gospod zunanji minister, skliceval v časih, ko je bila le preveč prozorna povezava z gotovimi zunanjepolitičnimi situacijami. Razen obljub ta odbor še ni rodil ničesar drugega.

Brez dvoma tako nasprotujoče si ravnanje odlo-

čilnih faktorjev v državi nevarno izpodkopava državljansko zavest v širokih ljudskih plasteh. S tem, da je državna pogodba in z njo tudi člen 7 postal del državne ustave, so pravice manjšin postale svete dolžnosti države do njenih državljanov — pripadnikov manjšin, zato pa nikakor ne smejo biti žoga v igri zunanjepolitičnih zapletljajev ter „blago“ mednarodnih kravjih kupčij.

V dveh letih ni vlada izvršila nobene svoje obveznosti, z ukinitvijo obveznega pouka slovenščine na srednjih šolah pa je storila celo koraj nazaj. To je težko breme in težka odgovornost na ramenih zvezne vlade. Živimo v nemirnih in negotovih časih in na izpostavljenem položaju, kot so pokazali vprav dogodki na naši vzhodni meji v zadnjih mesecih. Vprav v takih časih je potrebna sloga vseh državljanov, na katero se more opreti vlada. To podporo pa more pričakovati od državljanov, ako z dejanji zbudi v njih vero v svojo pravičnost. To naj pravočasno premislijo tisti, ki nosijo odgovornost za blagor celotne državljanske skupnosti.

Obletnica za rajnim prelatom Valentinom Podgorcem

V četrtek, 4. aprila bo ob 9. uri v slovenski cerkvi (Priesterhausgasse 1) slovesna sv. maša zadušnica za rajnim prelatom msgr. Valentinom Podgorcem, h kateri so duhovniki in verniki iskreno vabljeni. Med sv. mašo zadušnico bo tudi priložnost za spoved in obhajilo.

KRATKE VESTI

SOVJETSKI ČASTNIKI SO PREVEČ REJENI, je izjavil maršal Žukov, vojni minister v Moskvi. Svojim tovarišem generalom je priporočil, da se nekoliko postijo ter vsako jutro po eno uro telovadijo pri odprtem oknu. S tem bodo zopet pridobili vitko linijo. Maršal, ki ga ni moč prištevati ravno med suhce, je še pristavil, da naj ne bo nihče užaljen, toda opazil je, da se nekateri sovjetski generali zaradi telesne obilnosti že „teško gibljejo“. In to posebno v današnjih naglih časih, ko mora vprav vojaščina biti — gibljiva.

GENERAL SPEIDEL, novoimenovani poveljnik kopnih sil Atlantskega pakta v Evropi, bo imel angleškega kapetana Frederica Lassetterja za svojega adjutanta. Slednji je sedaj na službi pri britanski armadi v Porenju. Po letu 1808 se pripeti prvič, da bo angleški častnik služil nemškemu generalu.

TRUPLA DVEH ALPINISTOV, ki sta se pozimi ponesrečila na Mont Blancu, najvišji evropski gori, so planinski vodniki iz Chamonixa (Francija) spravili v dolino. Ponesrečenca sta bila Francoz Jean Vincendon in Belgijec Jean Henry, ki sta se hoteli v zimi povzpeti na vrh, da se tako pripravita na pohod na Himalajo. Toda pod vrhom ju je zalotil vihar, v katerem sta izgubila smer ter padla v nek prepad. Pri padcu sta se težko poškodovala, kot smo že svojčas poročali. Vsi poskusi reševalcev po zemlji in z letali, da planinca spravijo v dolino, so ostali brezuspešni. Šele prva spomladanska odjuga je omogočila prevoz trupel v dolino.

DUNAJSKO BORZO BODO ZGRADILI nanovo, poročajo iz prestolnice. Kot znano je starodavno poslopje, ki je bilo eno izmed značilnosti iz cesarske dobe Dunaja in mu je celo druga svetovna vojna prizanesla, postalo lani žrtev požara. Po načrtu arhitekta prof. Boltensteina bo novo poslopje na zunaj imelo isto lice kot staro. Povsem moderna bo pa notranja razporeditev in oprema prostorov.

POVELJNIK ŠVICARSKJE GARDE V VATIKANU, baron Pfyffer d'Altishofen, je minulo soboto umrl v Rimu, zadet od kapi.

Pogajanja o avstrijskem imetju v Jugoslaviji

Kot poročajo z Dunaja, pripravlja zvezno finančno ministrstvo osnutek posebnega prijavnega zakona za tiste osebe, ki so bile prizadete s odlokom jugoslovanske vlade o likvidaciji avstrijske imovine v Jugoslaviji. Na Dunaju že pričakujejo „podrobne izvršne uredbe“ k omenjenemu odloku, ki je že bil objavljen v jugoslovanskem Uradnem listu.

Po istih vesteh si zvezno zunanje ministrstvo prizadeva, da bi omejilo s pomočjo ustreznega tolmačenja jugoslovanskega ukrepa obseg oškodovanih oseb ter izločitev premoženja, ki služi verskim, dobrodelnim in kulturnim namenom. Vendar pa utegne še trajati mesece, preden se bodo jugoslovanske oblasti izjavile k tem predlogom zvezne vlade ter da bo ugotovljeno, v kolikor sporno premoženje še sploh obstoji, to je ako že ni bilo uničeno med vojno.

Politični teden

Po svetu . . .

Sestanek na Bermudih

V razkošnem „Mid Ocean Club“ na sončnem Bermudskem otočju, sredi Atlantskega oceana, kakih 1000 km vzhodno od ameriške obale, je minuli petek pristalo veliko letalo, iz katerega je stopil sedanji britanski ministrski predsednik Mc Millan. Pozdravil ga je guverner, kajti Bermudsko otočje je že izza 16. stoletja britanska kronska kolonija. Drugi dan je prispela v luko moderna ameriška križarka s predsednikom Eisenhowerjem na krovu.

Bermudski otoki so znano okrevališče za angleške in ameriške bogataše, ki si tam v krasnih obmorskih kopališčih, modernih igriščih, med bujnim rastlinjem krepijo oslabele telo in razrvane živce po naporih velemestnega življenja. Oba državnik pa nista prišla na Bermude zaradi sebe, čeprav zdravje predsednika Eisenhowerja ni najboljšo, pa tudi Mc Millan bo krvavo potreboval utrjene živce, da izpelje svojo deželo iz sueškega poloma. Prišla sta, da pripomorta k okrevanju anglo-ameriškega prijateljstva in zavezništvu, ki so ga dogodki zadnjih mesecev hudo zdelali.

Po treh dneh je bilo izdano službeno poročilo, čigar besedilo pa je precej nedoločno, posebno glede skupne politike obeh vellesil na Bližnjem vzhodu. Očividno je stremjenje Amerike, da vodi na Bližnjem vzhodu samostojno politiko, kajti Velika Britanija je v tem delu sveta preveč razkričana kot kolonialna izkoriščevalka. Zato nastopa Amerika sama in si skuša z denarjem (to je z gospodarsko pomočjo) pridobiti prijateljev med Arabci. Dosele se ji to ni v posebni meri posrečilo, kajti za Angleži je največji sovražnik Arabcev Izrael. Ta pa še dobiva od Amerike veliko gospodarsko pomoč. Arabci menijo, da bi se izraelska država brez ameriške gospodarske pomoči že zdavnaj sama zrušila, zato smatrajo Ameriko za glavnega krivca sedanjega položaja na Bližnjem vzhodu. Je že res, da kjer se kregata dva, tretji dobiček ima. Toda kjer se kregata dva, ne moreš biti prijatelj obeh — obenem. Toda ako ni bilo moč doseči sporazuma o Bližnjem Vzhodu, pa je bermudski sestanek vendar prinesel nekaj konkretnih sklepov.

Ameriška podpora Bagdaskemu paktu

Tako bo ameriška vlada imenovala svojega opolnomočenega odposlanca v vojaški odbor Bagdadskega pakta, ki ga je ustvarila Velika Britanija kot nadaljevanje Atlantskega pakta na Bližnjem in Srednjem vzhodu. Podprla bo njegove članice (Turčijo, Iran, Irak, Pakistan) z denarjem in orožjem.

Nadalje bo Veliki Britaniji dobavila najmodernejša raketna orožja z atomskimi izstrelki. Sklenjeno je bilo tudi, da bodo k bodočim atomskim in vodikovim poskusom povabili tudi „neutrale“ opazovalce, med katere bodo prištevali tudi sovjetske, pod pogojem, da sovjetska vlada uvede isti postopek glede britanskih in ameriških opazovalcev.

Najpomembnejši je nesporno sklep o opremitvi britanske vojske z ameriškim raketnimi in atomskimi orožji. Je znamenje, da nameravata obe državi kljub različnim nasprotstvom ostati politični in vojaški zaveznici in sodelovati na področjih, kjer se krijejo njuni interesi.

»Nixon, dolarji in jezikovna zadrega«

Medtem, ko sta Eisenhower in Mc Millan krpala anglo-ameriško prijateljstvo, pa se je ameriški podpredsednik Nixon trudil po severni Afriki, da si pridobi prijateljev med Arabci. V Tunisu ga je razcapana množica Arabcev sprejela z vzkliki: „Nixon, dolar,“ na kar je Nixon samo prijazno odkimaval, ne vedoč, ali naj takoj seže v žep . . .

V Alžiru pa ga je neka stara žena ogorila in ga v arabskem jeziku prosila, naj pomaga Alžircem čimprej izgnati Francoze, ki tlačijo ubogi narod. Potujoči Amerikane, ki ne razume arabsko, je ženci vendar iz obraza razbral, da ga prosi za nekovo pomoč. Odvrnil ji je, da naj se pomiri, da se bo on že potrudil, kolikor bo pač mogoče. V Parizu so se ob tej novici smejali in penili od jeze obenem. Končno se je Nixon vsedel v letalo in se odpeljal v Rim, kjer je bil sprejet tudi pri sv. očetu. Tam ni prišlo do nobenih nespornostov, kajti sv. oče gladko govori tudi angleščino, ki jo Nixon perfektno razume. Pač pa je imel tam drugo smolo. V velikem razburjenju je bil pozabil v hotelu lastnorčno pismo, ki mu ga je

bil predsednik Eisenhower izročil, da ga ponese sv. očetu. Menda je potem zadnji trenutek nekdo pohitel v hotel in prinesel tisto pismo. Sv. oče je visokega ameriškega gosta prijazno sprejel in pohvalil prizadevanje predsednika Eisenhowerja za ohranitev miru.

Bulganin snubi Adenauerja

Tačas pa je v Bonn prispelo pomembno pismo. V njem piše sovjetski ministrski predsednik Bulganin Adenauerju, da sovjetska vlada želi povečati trgovinske odnose med obema državama ter da je najboljša pot k nemški združitvi, da se zapadnonemška vlada sporazume in združi z vzhodnonemško. Samo po sebi nič novega, pač pa je zanimiv čas, ki si ga je izbral Bulganin. V Bonnu se namreč bojijo, da se ne utegnevo Angleži na njihov račun pogoditi z Amerikanci. Zato Adenauerjev odgovor ni bil popolnoma odklonilen, kajti vedno je boljše imeti dve železi v ognju.

. . . in pri nas v Avstriji

Začetek predsedniške volilne borbe

Kljub temu, da bosta šele konec tega tedna oba predsedniška kandidata uradno „predstavljena“, smo v minulem tednu že stopili v obdobje intenzivne volilne kampanje. V časopisju obeh strank je začel veti ostrejši veter in stara nasprotja so se pojavila v novi, poostreni obliki. Začela se je polemika o

vzrokih zmanjšanja petrolejske proizvodnje,

kjer po eni strani časopisje Ljudske stranke (OeVP) pripisuje nekoliko pomanjšano proizvodnjo petroleja v minulem mesecu nespodobni podržavljeni upravi in opozarja ljudstvo, češ ako bi „oni zmagali“, bi povsod vse šlo nazaj. Socialisti pa odgovarjajo, da je zmanjšanja proizvodnje petroleja kriva OeVP oziroma kancler Raab, ki je po zadnjih volitvah postal kot šef vlade z OeVP-jevske večino tudi dejanski gospodar nad petrolejsko industrijo. S tem je bila odvzeta podržavljenim upravnim organom možnost samostojnega odločanja. Povrh tega pa mora petrolejska industrija iz svojih dobičkov plačevati primanjkljaj za kritje povišanih cen mleka. Zato ji pa manjka denarja za nova vrtnaja, kajti donosnost starih vrelcev že pojema (prav pred volitvami!). Prav nič se ne bi čudili, da utegne po tej poti postati petrolejska industrija „nerentabilna“ in bi potem jo OeVP-jevska vlada mirne duše prodala tujemu kapitalu, namigavajo isti listi.

Tudi cene in mezde igrajo v volilni borbi

veliko vlogo. „Institut za raziskavanje gospodarske konjunktore“ je izdal te dni obširno poročilo o splošnem gospodarskem

Tržaški glas h krivicam na Koroškem

V zvezi z že znanim odlokom celovskega okrajnega glavarja, s katerim slovenskemu kulturnemu društvu „Planina“ v Selah odrekala dovoljenje za gledališko predstavo, ker je preteklo le dva meseca od neke druge istovrstne prireditve istega društva in je po mnemju celovskega okrajnega glavarstva tak časovni presledek premajhen (kar praktično pomeni, da sta v dveh mesecih dve predstavi istega slovenskega društva preveč), pripominja tednik „Demokracija“, ki izhaja v Trstu, naslednje:

„Naravnost neverjetno je, kakšnega dlakoceptva se poslužujejo ljudje, ki očitno

V Avstriji je še 50.000 madžarskih beguncev

Na Dunaj je prispel generalni sekretar Mednarodnega rdečega križa, M. Bonabes de Rouge, ki se je mudil 14 dni v Budimpešti. Ugotovil je, da prebivalstvo madžarske prestolnice trpi veliko pomanjkanje ter da potrebuje pomoči predvsem v živilih in oblačilih. Imel je razgovore z namestnikom zunanega ministra Kadarjeve vlade ter predstavniki madžarskega Rdečega križa. Toda ta je sedaj v fazi reorganizacije, kajti tudi njega so burni dogodki zadnjih mesecev hudo prizadeli in zato sedaj ne more vršiti svoje naloge. Organizacijska mreža po državi je bila raztrgana in jo sedaj počasi obnavljajo.

stanju v državi. V tem poročilu so omenjene pozitivne, pa tudi negativne strani današnjega gospodarskega stanja, ki je na splošno zelo ugodno. Obe stranki seveda to poročilo po svoje razlagata. Socialisti ugotavljajo, da se je zadnja leta porast narodnega dohodka zmanjšal; da pa se je realna kupna moč pač kljub vedno hujšemu porastu cen mogla ohraniti, pa je zasluga socialističnih delavskih organizacij, ki so tako uspešno zastopale delavske interese.

Te dni je postalo zopet aktualno vprašanje povišanja tarif cestnih železnic na Dunaju. Socialisti, ki gospodarijo na dunajski občini, so lani vztrajno svojim najzvestejšim pristašem odbijali zahteve po zvišanju, zaradi česa je po zadnjih državnozbornih volitvah socialistična stranka na Dunaju utrpela znatne izgube. Sedaj so pa socialistični sindikati prijavili zahtevo po povišanju pri medstrankarski komisiji, katere naloga je nadzorovati razmerje med plačami in mezdami. Jasno je, da je to izrazit volilni maneuver, da si pridobijo nazaj glasove dunajskih tramvajarjev. Kancler Raab je k tej novi zahtevi zavzel stališče, ki bo gotovo naletelo na dober odmev pri tistih, ki se vozijo s tramvajem: svetoval je socialistični upravi, da naj najprej z dobro upravo prišteje nepotrebne izdatke, nato pa s prihranki poveča plače uslužbencem.

Oba predsedniška kandidata stopata v ospredje

Minuli teden je mesto Linz podelilo častni prstan vrsti osebnosti, za zasluge na različnih področjih. Med temi je bil tudi

prof. Denk, predsedniški kandidat OeVP — FPOe

ki je že leta 1953 prejel zlati prstan dunajske občine. Značilno je, da sta župana v obeh mestih socialisti. Linški župan dr. Korref je ob priliki podelitve častnega prstana tudi v kratkem nagovoru ocenil osebnosti in delo nagrajencev. Razume se, da je ÖVP-jevske časopisje vse njegove pohvalne besede o dr. Denku prineslo na vidnem mestu z udarnimi naslovi in z mastnim tiskom. Socialistično časopisje pa za izjave svojega strankarskega tovariša topot ni imelo toliko prostora.

Pri nas na Koroškem pa smo imeli volilni obisk dr. Schärfa,

sedanjega zveznega podkanclerja in kandidata socialistične stranke za državno predsedstvo. V spremstvu deželnega glavarja Ferdinanda Wedeniga ter vodilnih strankinih funkcionarjev je napravil krožno potovanje po koroški deželi in imel dobro obiskane shode v Brežah (Friesach), Št. Vidu ob Glini, Althofenu, Bistrici v Rožu, Šmohorju, Spittalu ter Celovcu.

ne priznavajo ne Listine človečanskih pravic, ne modernih ustav svojih lastnih držav, samo da bi zapostavljali narodne manjšine. Potem, ko sta vendar že dve svetovni vojni s svojimi posledicami očitno dokazali uso zgrešenost takšnega postopanja, bi pač pričakovali, da bodo države, ki imajo v svojih mejah narodne manjšine, v svojem lastnem interesu pazile, da takšni posamezniki ne pridejo do položajev, s katerih bi lahko izživali in netili nezadovoljstvo. Videti pa je, da še nismo tako daleč, tudi v Avstriji, kjer se ve toliko povedati in se zna toliko zahtevati, ko gre za Južne Tirolce.“

SLOVENC

doma in po svetu

Prof. Anton Ocvirk — 50-letnik

Minuli teden je v Ljubljani praznoval petdesetletnico rojstva ugledni literarni zgodovinar univ. prof. Anton Ocvirk. On je v slovensko književno zgodovino upeljal primerjalno metodo, s pomočjo katere je domače književne pojave ocenjeval v zvezi z razvojem pri sosednih narodih ter v svetovni književnosti. Že v dobi med obema vojnama je spisal vrsto primerjalnih literarno zgodovinskih študij, ki jih poleg zgodovinske temeljitosti ter pronicljive analize odlikuje tudi izbran slog, kajti kot je po Ocvirkovem pojmovanju literarna zgodovina zgodovina besedne umetnosti, mora tudi tisti, ki jo obravnava, popolnoma obvladati slovensko besedo.

Škof dr. Rožman obiskuje rojake v Argentini

Škof dr. Gregorij Rožman, ki se že dalj časa mudi v Argentini in tam obiskuje slovenske rojake, je v začetku tega meseca odšel z letalom v Mendoza, mesto na visoki planoti v notranjosti obširne države, kjer se je naselilo znatno število slovenskih ljudi. V mestu Mendози je birmal slovenske otroke ter obiskoval tam živeče družine. Na koncu mu je odtonni pevski zbor priredil slavnostno akademijo, ki je obsegala zbrovske deklamacije, govore in petje. Prezv. g. škof je govoril o vrednotah in lepotah maternega jezika. Lepo ubrani pevski zbor je med drugim prevz. g. škofu zapel tudi „N'mav čez izaro“, ki ga je ganila do solz, kot poroča „Svobodna Slovenija“.

Naslednji dan se je g. škof odpeljal naprej v Čile, da obiše tam živeče Slovence.

Slovenski visokošolski zbornik v Ameriki

Minuli mesec je v Združenih državah izšel 160 strani obsegajoči zbornik, čigar urednik je marljivi Edi Gobec, slovenski študent, ki se je po tej svetovni vojni preselil v Ameriko in tam z odličnim uspehom dokončal visokošolske študije. Kot nagrado za svojo pridnost je dobil štipendijo ameriške vlade za podiplomsko izpopolnjevanje.

Zbornik je razdeljen v štiri dele ter pri naša leposlovne sestavke, zgodovinske, politične, filozofske in splošno kulturne razprave. Razveseljivo je ugotoviti, da je uredniku uspelo pridobiti za sodelovanje skoraj vse pomembnejše slovenske študentske centre v največju. Tako najdemo v njem prispevke tržaških, goriških, madriških in torontskih krožkov, pa tudi slovenskih visokošolcev, ki študirajo na francoskih, angleških, argentinskih, kanadskih in ameriških univerzah. Prav zategadelj je Zbornik zelo razveseljiv pojav v slovenskem življenju, posebno z ozirom na to, da si mora večina študentov v Ameriki in Kanadi poleg študija še z lastnim delom služiti kruha; da pa pri tem še najde čas za pisanje člankov v Zborniku in časopise, je res pohvalno. — Pomembna je tudi priloga „Smrt ali življenje“, ki obravnava narodno obrambne probleme. Mladi fantje imajo še velike načrte in obljublajo, da je ta „zbornik začetek, a samo začetek dela, ki nas vse čaka.“

Uspeh slovenske pevke v New Yorku

Ob polni dvorani najslavnejšega in najbogatejšega opernega gledališča na svetu „Metropolitanski operi“ v New Yorku je v začetku marca nastopila dolgoletna primadona tega gledališča Zinka Kunc-Milanov, Slovenka po rodu, ki je obenem tudi prvakinja beograjske opere, v vlogi „Gioconde“ v istoimenski operi italijanskega skladatelja Arriga Boita. Stalni kritik dnevnika „New York Times“, Howard Taubman, označuje predstavo kot prodoren uspeh, kajti „arija za arijo (spev) je bila sprejeta z navdušenim aplavzom in pohvalnimi vzkliki“. Vodstvo gledališča je pripravilo, pravi naprej, „močno zasedbo“ izbranih pevcev, med katerimi je bila nosilka glavne vloge Zinka Kunčeva v „izbornem glasovnem razpoloženju“.

Razstava slikarja Kramolca v Kanadi

V Torontu je mladi slovenski slikar Božo Kramolc, ki se je po krajskem begunskem bivanju na Koroškem po koncu vojne preselil v Kanado, tam priredil lepo uspelo razstavo svojih grafik v družbi s kanadskim slikarjem J. Griffithom. Ta razstava se je zaključila dne 7. februarja, a v drugi polovici istega meseca pa je Kramolc priredil lastno osebno razstavo, ki je obsegala njegovo delo v razdobju 1954—1957. Nadarjeni slikar se je v Kanadi zelo dobro uveljavil. Je tudi spreten in prefinjen ilustrator, kot kažejo njegove risbe k Jakopičevi pesniški zbirki „Vrbova piščal“.

Pogodba, ki utegne preobraziti Evropo

Minuli ponedeljek je bila podpisana v Rimu pogodba o skupnem evropskem tržišču. Ta pogodba bo, ako bo takó uresničena tako, kot so jo zasnovali podpisniki, v bodočem desetletju preobrazila gospodarsko strukturo Evrope in morda pomeni vobče novo, drugačno — in upajmo — lepše poglavje zgodovine evropskega kontinenta. Zgodovina zadnjih stoletij našega kontinenta je namreč stala v znamenju političnih nasprotstev med glavnimi evropskimi silami ter ostrem medsebojnim gospodarskim tekmovanju ali konkurenci. To tekmovanje je spočetka rodilo dobre sadove, kajti podžigalo je posamezne države k izpopolnjevanju, k večjemu naporu duševnih in materialnih sil, a v zadnjih petdesetih letih pa je izvalo dve krvavi vojni med glavnimi evropskimi in takrat še svetovnimi silami, ki sta se potem izrodili v svetovna konflikta. Tako zmagovalci kot premaganci na evropskem kontinentu so morali trdo plačati zaključne račune obeh vojn. Ti sta ponižali nekdanje prve velesile sveta na evropskem kontinentu (obenem z Veliko Britanijo) v države drugega reda, na prva mesta svetovne pozornice sta pa stopili dve novi velesili, Združene ameriške države onstran Atlantskega oceana in Sovjetska zveza, katere težišče se je iz evropskega dela Rusije pomaknilo v njene azijske predele.

Po drugi svetovni vojni je predvsem velikopotezna ameriška gospodarska pomoč pripomogla zapadni Evropi do gospodarskega okrevanja in reda, dočim v Vzhodni Evropi sovjetski vojski na konicah svojih bajeonov vzdržujejo red.

Glavne poteze pogodbe so:

Gospodarska odvisnost od Amerike ter politična nemoč je pripravila nekdanja glavna sovražnika v Evropi, Nemce in Francoze, da sta se, kljub mnogim psihološkim oviram na obeh straneh, približala eden drugemu. Premogovno-železarska skupnost (Montanunion), ki združuje Zapadno Nemčijo, Francijo, Italijo, Belgijo, Nizozemsko in Luksemburg v proizvodno skupnost, je dala v nekaj letih tako dobre uspehe, da so sedaj iste države, ki tvorijo jedro Zapadne Evrope, sklenile, da s pogodbo gospodarsko sodelovanje še razširijo.

Skupno tržišče

Gospodarstva omenjenih držav se združijo v en sam organizem, čigar glavna osnova bo skupno tržišče, na katerem bodo za vse veljali isti pogoji in iste cene. V medsebojnem prometu bodo odpravili vse carine, na vsem ozemlju bodo veljale iste tarife za transport po cestah in železnicah. Davčni sistemi bodo medsebojno tako vskaljeni, da bo izključeno sleherno enostransko pospeševanje posameznih industrijskih panog. Uveljavljene bodo tudi v vseh državah iste plače za delo ter za nadure. Načeloma bodo odpravljene vse omejitve za gibanje delovne sile, to se pravi, da si bo delavec katerekoli države lahko poiskal delo v kakšni drugi državi članici. S tem bodo izravnane neenakosti v Evropi, kjer vlada pomanjkanje delovne sile v Zapadni Nemčiji in Franciji, do čim trpi Italija na kronični brezposelnosti.

Proizvodi ene države bodo lahko neovirano krožili po vsem tržišču. Prav tako se bodo lahko svobodni gibali kapitali iz ene države v drugo. Ustanovljena bo posebna Evropska investicijska banka, katere naloga bo financiranje posameznih proizvodnih panog pri modernizaciji obratov in morebitnih spremembah proizvodnje. Proti tretjim državam, ki niso članice tržišča, bodo pa uvedli enotne carine.

Pritožbe zaradi mleka in masla

Deželna kmetijska zbornica je pretekli petek povabila zastopnike koroških časopisov v hotel „Kärntnerhof“ na razgovor o mlečnem gospodarstvu. Tiskovne konference so se udeležili tudi zastopniki potrošnikov, Spodnjekoroške mlekarne, Zgornjekoroške mlekarne, Trgovinske zbornice, Mlečnogospodarskega fonda in Delavske zbornice.

Mleko in maslo spadata med najvažnejša živila, zato se vedno znova pojavljajo v tej zvezi razne težave. Tudi mleko je postalo pri nas politično vprašanje, pri katerem se križajo različni interesi, posebno glede cen, načina predelave in prodaje in zato pride do nasprotstev. Ob tej priliki so morali zastopniki Spodnjekoroške mlekarne slišati pritožbe, kot n. pr., da prihaja dostikrat maslo grenko in v slabem stanju v roke potrošnikom. V svoj zagovor so zastopniki mlekarne navajali, da nedvomno mlekarne razpošiljajo sveže, dobro maslo po krajev-

KMETJE, POZORI!

Pohitite z naročilom za vaše poljedelske in gospodarske stroje, ker imate zdaj še priliko izrabiti zimski popust, kateri vam znatno zniža ceno. Ugodni plačilni pogoji, tudi na obroke, pri domači tvrdki

JOHANN LOMŠEK

ST. LIPS, Tihoja 2, p. Dobrla ves

Odplačilo je mogoče na obroke. Cenik dobite po želji brezplačno.

Nesporno bo ustvaritev velikega gospodarskega prostora, ki bo obsegal 160 milijonov ljudi v svoji začetni fazi, pa utegne poznati pristopom drugih držav (Velike Britanije, Avstrije, skandinavskih držav in morda tudi Jugoslavije) zrasti na 250 do 300 milijonov, prinesla velike prednosti. Predvsem se bo cena mnogih izdelkov, ki so jih sedaj bremenile visoke carine, znižala, kar bo šlo v korist širokih slojev potrošnikov. Po drugi strani bo pa prehodna doba zvezana z nemajhnim težavami. Zaradi odprave carin med državami članicami se bodo naenkrat znašle v krizi številne industrije, ki zaradi premajhnega obsega proizvodnje, zastarelih metod ter drugih neugodnih pogojev niso bile konkurenčne proizvodnim drugim dežel in so se mogle doslej držati samo z visokimi zaščitnimi carinami.

Te industrije se bodo morale prilagoditi novim razmeram bodisi z modernizacijo, bodisi s spremembo proizvodnje, nekatere doslej umetno vzdrževane industrije bodo pa morale sploh zapreti obrate. Toda to se bo iznenadilo drugod, ker bodo mogle tiste proizvodne panoge, ki sicer delajo v dobrih pogojih, pa zaradi visokih carin v drugih državah niso mogle izvažati svojih izdelkov, mogle sedaj znatno povečati svoj izvoz. Povečana proizvodnja bo, tako računajo strokovnjaki, potem absorbirala delovno silo, ki je postala odvišna zaradi ukinitve nerentabilnih obratov.

Posobne določbe za kmetijstvo

Posebno poglavje pa tvori poljedelstvo. Vse evropske države so po vojni vodile neke vrste „avtarkijo“, ime proslulega šlovesa. To se pravi, da so poskušale doma proizvajati čim več živil, brez ozira na stroške. Zaradi tega so nastale visoke cene teh izdelkov. Tako je bil uvoz živil povsod podvržen kontingentom ali pa visokim carinam, ki bi najščitile domačo proizvodnjo (primer: cene žita, živine in mleka pri nas v Avstriji). Ako bi sedaj vse te zaščitne mere naenkrat odpadle, bi kmetijsko gospodarstvo zašlo po vsej Evropi v velik nered in krizo. Zato določa v Rimu podpisana pogodba, da zgoraj opisana enotna načela veljajo sicer tudi za kmetijstvo, vendar je njihova uveljavitev podvržena posebnim varščinam. Tako bo uveden

nih prodajalnicah, kjer pa leži verjetno dostikrat maslo predolgo časa in postane grenko. Zastopnik mlekarne je to zanikal čes, da ima vsaka mlekarne nastavljenih nekaj ljudi samo za to, da obiskujejo lokalne prodajalnice in preskušajo kakovost tam nahajajočih se mlečnih proizvodov. Tudi to bo gotovo držalo. Kratkotrajno, vprašanje, kje je napaka, je ostalo odprto.

Predsednik Deželne kmetijske zbornice ÖR. Hermann Gruber je pozdravil navzoče goste in v glavnih obrisih nakazal probleme mlečnega gospodarstva. Med drugim je poudaril, da je število možnih krav naraslo na 1 milijon in tako se je posrečilo tudi na Koroškem dvigniti mlečno proizvodnjo na znatno višino. Samo lansko leto so spravili 50 milijonov litrov mleka na trg. Proizvajalca mleka in masla je na Koroškem tako visoka, da zadošča domačim potrebam in še nudi presežke za izvoz. Glede sira pa to še ni doseženo, ampak, kakor vse kaže, se bo tudi produkcija sira na pomlad dvignila. Odvišno maslo zbornica izvažala na Dunaj in tudi v inozemstvo.

Izčrpen referat o mlečni produkciji je podal dipl.-ing. Hofer in je ugotovil da primerjava mlečnih cen v Evropi kaže, da je avstrijska cena mleka še sorazmerno nizka.

Na koncu je predsednik izjavil, da jemlje na znanje pritožbe gospodinje glede masla in da se bo v bodoče Deželna kmetijska zbornica potrudila, da založi trg s kvalitnim blagom, tako da bo potrošnik dobil odgovarjajoče blago za svoj težko prisluženi denar.

v vseh državah članicah nek sporazumen sistem minimalnih, pa tudi maksimalnih cen, nadalje bo ostala začasno v veljavi tudi kontrola nad uvozom in izvozom živil. Boste rekli, potem pa ostane itak vse pri starem. Pa ni tako, kajti prej je vsaka država sama določala svojo kmetijsko politiko z namenom, da zaščiti zgolj svoje interese, sedaj bo pa to delala posebna komisija vseh držav članic, ki bo poskušala doseči sporazumno ureditev, ki upošteva v kolikor mogoče široki meri interese vseh prizadetih z namenom, da končno ustvari tudi na kmetijskem področju enoten gospodarski in proizvodni sistem po vsej Evropi. Ta bi podobno kot v industriji temeljil na razporeditvi dela in proizvodnje tako, da bo vsaka dežela proizvajala to, za kar ima najugodnejše naravne pogoje. To je samo po sebi zdravo načelo, po katerem se ravna vsak preudaren gospodar, ki vseje na svoji zemlji tiste pridelke, ki mu prinese največji sad. Tega pa ni moč doseči čez noč.

Uporabljaajoč to načelo na velikem gospodarskem prostoru je Amerika postala tako bogata in zato tam ljudje tako dobro živijo, dočim je v Evropi, kjer se je vsaka država obdala z visokimi carinskimi plotovi, zavla-

dala revščina. Tudi Evropa ima obilo naravnih bogastev, le da so razdeljena vsepovprek in se ne ozirajo na državne meje. Kar manjka enemu, ima drugi. Le ob združitvi je moč izvesti smotrno gospodarstvo na veliko, ki gre končno v prid vseh, čeprav utegne v začetku prinesiti hude trdote marsikomu.

Pogodba določa končno posebne meddržavne organe, ki bodo izvedli to vskladitev. Najvažnejši je svet ministrov držav članic, ki bo z ozirom na važnost gotovih zadev sklepal z navadno ali pa kvalificirano večino. Za najvažnejše zadeve je določena soglasnost. Temu Svetu bo stala ob strani posebna Evropska komisija iz 12 članov, ki bodo predstavljali posamezne države. Komisija bo v vseh važnejših zadevah dajala nasvete Svetu.

Pogodba določa tudi, da se bo prehod v skupno tržišče izvršil postopoma v treh razdobjih, ki bo vsako trajalo pet let in ga je moč podaljšati za nadaljnja tri leta. Računajo torej strokovnjaki s prehodno dobo od 15–20 let in v tej dobi predvidoma ne bo šlo vse gladko. To si naj zapomnijo predvsem tisti, ki na podlagi današnjega stanja delajo dolgoročne gospodarske račune. Predvidnost je vsekakor zelo, zelo na mestu.

Povečan izvoz piva

Po najnovjših statistikah se je v minulemu letu znatno povečal izvoz avstrijskega piva v inozemstvo. In sicer se je od 9431 hl v letu 1955 dvignil na 10.778 hl v letu 1956. Predvsem je porastel izvoz piva v steklenicah, ki je sam znašal 10.245 hl v vrednosti 3,7 milijonov šil.; le 533 hl smo izvozili v sodčkah, kar pomeni vrednost 116.000 šil.

V inozemstvo izvažajo avstrijski pivovarji predvsem pivo znamke „Spezial“, ki se po okusu in količini alkohola sicer le malo razlikuje od piva za domačo porabo, so pa pri njegovi izdelavi upoštevane posebne potrebe izvoza. Pivo, ki ga izvažajo, mora namreč biti odporno tako proti toploti kot proti mrazu. Največji odjemalec avstrijskega piva so namreč tropske dežele, kjer mora pivo vzdržati daljše vskladišče-

nje v toplih prostorih in avstrijsko pivo se je izkazalo kot zelo odporno proti toploti, posebno na dolgem morskem prevozu. Drugi največji odjemalec avstrijskega piva pa so Združene države. Tam pa imajo na razpolago dovolj hladilnikov in zato v Ameriki pijejo na ledu hlajeno pivo.

Spričo povečanega izvoza so se nedavni poskusi dviga cen piva doma pokazali v drugi luči. Trenutno je zmogljivost avstrijskih pivovarj izkoriščena v polni meri. Izgleda, da so gospodje industrijalci hoteli z dvigom cene domačemu pivu doseči zmanjšanje potrošnje in povečani zaslužek, obenem bi pa tako sproščeno zmogljivost tovarn porabili za izdelovanje piva za izvoz, kjer še bolj zaslužijo. Torej ne dve, ampak tri muhe na en mah.

Našim gospodinjam

APRILA NA VRTU

Mesec april da vrtarju mnogo dela in navadno še nič pridelka. Vse vrste zelenjave posejemo in posadimo, razen fižola, ki pride v zemljo šele majnika. Tako sejemo korenje in peteršilj, ker dolgo kalita, v kolikor ju nismo vsejali že marca. Sadimo grah, čebulo, česen, kapusnice, redkvice, špinačo in solate raznih vrst. Nasadile bomo tudi zgodnji krompir na kapusju ali v vrtu. Ne pozabimo tudi na gredo z začimbami. — Zgodnjo karfiolo, kolerabo, solato, zgodnje zelje, por in zeleno bomo posadile na stalno mesto. Kumare in jedilne buče lahko nasadimo v lončke, odkoder sredi maja rastline presadimo na prsto. Da bo naš vrt peter in vesel, bomo nasejale tudi rožic. Najbolj hvaležne so: astre, zajčki (Löwenmaul), suhe rože za zimo, dišeča rezeda, cinije itd.

KADAR BELIMO

Nezaželjeni, a vendar potrebni dan beljenja je tu. Ali smo že kaj premislili, kakšna bo letos kuhinja, soba, veža? Tudi to je važno za družinske člane: za njih telesno občutje in za duševno stanje.

Če hočemo majhen prostor prikazati večji, bomo izbrale čisto svetlo barvo z nežnim vzorcem. Če hočemo velik prostor zmanjšati, bomo vzele močnejšo in temnejšo barvo. Če je prostor zelo nizek bomo vzbudile videz, da je višji tako, če bo šla črta precej daleč pod stropom. Nizka soba neugodno pritiska na človeka. Kadar pa je prostor previsok, pa ga znižamo tako, da je z rahlim motivom poslikan tudi strop in da je črta (ki teče krog in krog) tudi pri stropu.

Najbolj primerni stenski barvi sta: rumena in zelena. Zlasti zelena barva vpliva osvežujoče in pomirjajoče. Primerna je prav za vsak prostor. Vzorec ne sme biti preveč kriček, ker sicer utruja oči. Rdeča barva vzbuja občutek toplote in povzroča apetit. Rdečo barvo stene vendar raje opustimo, ker neugodno vpliva na živce. Primerna bi bila le za kak mrzel hodnik in pritikline ali jedilnico. Rožnata barva vzbuja videz načiknanosti; navadno jo opuščamo. Tudi siva in modra barva utrujata. Ne bomo ju izbrali za kuhinjo ali delovno sobo. V različnih odtenkih so zelena, rumena in oker

Za drugo leto presajamo hrenove korenine. Pred ptiči ubranimo setev s strašili, ali pa grede preprežemo z nitmi. Da nam vrtnine ne bodo pokončali polži, proti koncu meseca potresemo grede z živim apnom. Kjer imajo šparglje, jih meseca aprila že lahko izpodrezujemo. Ob suhem vremenu je treba setvi še prilivati. Ker veter zemljo hitro posuši, je potrebno tudi okopavanje (pri solati, karfioli itd.).

Kjer so že marca sadili grah, ga bo aprila že treba osuti in mu dati oporo. Ko grah doseže 10 do 15 cm ga obsujemo in otaknemo z vejicami.

Približno vsakih pet let presajamo tudi rabarbaro. To lahko opravimo spomladi, še bolje pa jeseni. Aprila že moremo trgati (ne rezati) prve peclje za kompot.

DAS GROSSE

Glück bei Prokopp

Beachten Sie DIE BEILIEGENDE Glückspost!

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

IVAN CANKAR:

Potepuh Marko in kralj Matjaž

Marko je zaspal pod košatimi bukvami. Ko je zaspal, se je napotil še ves dremoten na čudno pot. Noč se je bila nenadoma zjasnila, bukova debela so bila prozorna kakor od stekla in skozi debela, skozi vejevje je sijala bela, poldnevna svetloba, kar je bilo skoro čudežno; zakaj sonca ni bilo na nebu in tudi oblakov ne, ki bi ga bili zakrivali. Marko pa se ni veliko čudil in vse se mu je zdelo po pravici. Stopal je urno, ker se mu je mudilo in je bila pot uglajena pred njim.

Srce mu je bilo veselo in potolaženo...

Dospel je pod hrib, do pasu porasel s košatimi, svetlimi bukvami, na vrhu s temnimi hojami. Pot mu je izginila pod nogami, izgubila se je v gosto rast in grmičevje. Komaj je stopil v temno grmičevje, se je odprla pred njegovimi očmi visoka in široke votlina, tako prostorna, da bi lahko prišel jezdec vanjo, če bi nekoliko upognil hrbet.

Marko si skoraj ni upal dalje; votlina je bila temna, iz velike daljave se je svetila bela luč. Stal je na pragu in hlad mu je legel na srce, čuden strah.

Ko je stal in ugibal, so se privadile njegove oči temi in ugledal je visoke, sive stene; vlaga si je bila izgledala vanje tenke truge, od kamenitega stropa so kapale bele kaplje.

Marko se je stresel od mraza. „Tako samotno je tukaj kakor v grobnici. Bog vedi, če nisem prišel prepoznol!”

Zmerom bolj je rasla plaha malodušnost v njegovem srcu in stopal je po prstih, da ne bi odmevali njegovi koraki in ne zbudili spečih. Iz velike daljave se je svetila mirna, bela luč, sveča ob grobu. Glasu ni bilo; celo kaplje so padale brezglasno od stropa kakor v brezdanjo globočino.

Hodnik se je razmaknil, se razširil in vzbil v prostorno dvorano. Ob vходу je slonelo dvoje vojščakov. Globoko na prsi sta povešala glavo, roke so se upirale ob ratišče dolge sulice. Podobna sta bila natanko tistim rimskim vojščakom, ki jih je videl Marko nekoč v župni cerkvi pred božjim grobom; tudi tako rjava in bradata sta bila v obraz.

Marko se je spodobno odkril in ogovoril istega vojščaka, ki je stal na desni strani.

„Ne zameri, da te motim v dolgem, sladkem spanju. Prišel sem, da vidim kralja Matjaža, odrešenika našega, in da ga povprašam spoštljivo, ali ni še blizu njegov veliki čas. Povej mi, katera veža drži do njegove izbe, in ali je nocoj dobre volje, ker nisem nikomur rad v nadlego.”

Vojščak se ni ganil, še trepalnice ni vzdignil, stal je kakor iz kamna.

„Ni me slišal,” je pomislil Marko, „in tako čudno je odmeval moj glas po tej tihi dvorani, da me je bilo samega strah. Trdno spi, v stoletjih se ni naspal. Kaj bi mi za-

meril, če ga ogovorim glasneje in če se ga dotaknem? S pošteno mislijo prihajam.”

Dotaknil se je njegove roke, ki se je oklepala ratišča.

„Hej, ti hrabri vojščak, kaj sem ti storil, da mi ne odgovoriš? Se nisi še naspal, ko spiš že tisoč let? Boga mi, presedalo bi mi tako dolgo spanje!”

Vojščak je molčal. Strahoma je opazil Marko, da so padale debele kaplje za vrat, na roke, na upognjeno glavo; curljale so po licih, v brado, kapale na tla, vojščak pa se ni ganil. Njegove oči so bile zatisnjene, trde in resne so bile njegove ustnice. Marko je plaho iztegnil roko in se dotaknil njegovega lica; trdo in mrzlo je bilo, da se je Marko stresel.

„Zaspal je in umrl; ne zbudi se nikoli več. Zatrobila bo trobenta ob velikem dnevu, on pa je ne bo slišal; jezdit bo mimo kralj Matjaž na belem konju, on pa ga ne bo videl. Še obleka njegova je okamenela; guba na plašču se ne vda več in niti s sekuro bi je ne presekala.”

Ves žalosten in malodušen je stopil Marko v dvorano. Velika je bila in prazna, vlaga je curljala po črnem zidu, kapala od stropa. Ob stenah so sloneli vojščaki v dol-

gi vrsti, pred njimi so ležali široki štiti, glave s težkimi šlemi so klonile na prsi, roke so se opirale ob meče in sulice. Ko je vstopil Marko, se ni zganil nobeden, nobeno oko se ni odprlo, nobena guba ni zasumela. Brezglasno so padale debele kaplje na razmočena tla kakor v brezdanjo globočino.

Z odkrito glavo in ponižen je stal Marko sredi dvorane.

„Hrabri vojščaki, zvesti drugovi kralja Matjaža, gospoda in odrešenika našega! Ne zamerite, da vas motim v tem dolgem in sladkem spanju, ampak Bog sam me je poslal, ne vrednega poslanca mojega rodu, da pogledam in vprašam, kako se godi kralju Matjažu in ali je že blizu njegov veliki čas. Pokažite mi pot in povejte mi, ali je dobre volje, zato ker ne maram biti nikomur v nadlego.”

Vojščaki so sloneli ob zidu in molčali; še s trepalnico ni pomežiknil nobeden, še s prstom ni zganil.

Marko je občel velik strah.

„O povejte mi, hrabri vojščaki, kaj vas je tako hudo omamil ta dolgi spanec? Ne zamerite, ampak ne spodobi se za krščanskega človeka, da bi spal brez nehanja tisoč let in še dalje in da bi vsaj v spanju ne odzdravil prijaznemu pozdravu. Kaj boste spali, kadar zatrobi trobenta; kaj boste dremali, kadar pojezdi mimo kralj Matjaž na belem konju? Velika je vaša hrabrost, še večja je vaša lenoba!”

(Konec prihodnjič)

H. URBAN:

SAMMY IN SALLY (Moderna ameriška pravljica)

Pred nedavnim časom je živel v New Yorku miren, vesel, rejen in okrogličen človek, ki mu je bilo ime Sammy Finnegan. Ob pogledu nanj bi človek mislil, da je to morda edini človek, ki mu je dan privilegij večnega zdravja. Toda nekega dne ga je pritisnila pljučnica in moral je leči v posteljo.

Ko je tako ležal v postelji, je Sammy-ja obhajal čudni in neprijetni občutek, da bo kmalu umrl. In vitka Sally, njegova žena, ki je sedela pri njem na postelji, je venomer vzdihovala. Kajti veselost njenega vedrega Sammy-ja je bila preč.

Nenadoma se Sammy glasno zasmije. Vitka Sally, do smrti prestrašena, plane pokonci.

„Kaj ti je?” vpraša.

„Zares sem radoveden, v katero žival se bom spremenil, potem ko odidem s tega sveta,” pojasni Sammy.

(Sammy je namreč trdno veroval v metempsihozo, to je da se človek po smrti spremeni v kako drugo bitje, tudi žival in potem v tej obliki živi naprej, op. prev.)

„Moj ljubi Sammy,” ga pokara vitka Sally, „čemu neki misliš na te reči, ko ti že vendar gre na bolje?”

Vendar to so bile poslednje besede, ki jih je slišal Sammy. Kar je še potem rekla, je

„Saj res!” je dregal Janez. „Tilko mu dajte! Boljši je kot oni pritepenec!”

„Molčil!” je zarohnel Gregor. „Gospod Herman bo dobil vsel!” Pijani so odhajali iz gostilne. V sobi je ostala samo Elza z gospodom Hermanom. Tolmač Berto pa se je iz jeze naslonil na Erno.

Ludvik je zapiral polknice pri oknu. „Še bo lep!” je mrmral. „Berto naj gre k vragu! Gospod polir in Elza! Živio par!” Vinjega so odnesli v posteljo.

Mežnar Luka je šel zvonit sveto jutro, ko je v vasi šele nastal mir. Dopoldne je vozil samo Niko, vsi drugi so zaspali.

SRCA SE VNEMAJO

V avgustu je spet parila vročina. Ob osamelih plantah je rasel plevel in ščegetal jagode na zorečih grozdih. Avgustana — prvo grozdičje — se je že zlatilo. V vasi so ropotali vozovi od jutra v večer. Cesta se je širila in dobivala na ovinkih ravno smer. V kamnolomih je žgalo, na cesti je peklo, da je živina široko zevala. Obadi in nadležne muhe so dražile prepotene konje. Še v poznem večeru je izžarevala zemlja.

V mali sobi pri zakristiji so na stežaj odprli okna in vrata. Ko je Luka odzvonil v čast sv. Florijanu, so se zbirali pevci in pev-

je prav tisti trenutek prišel mesar, zato je še Sammy urno smuknil noter skozi špranjo.

Otroci, njegovi otroci, so ga sprejeli z veliko radostjo in vikom: „Glej, glej, kako lep kužek!” Sammyju so se od sreče napenjala prsa pod pasjim kožuhom. Toda ko je vstopila v sobo Liana, lepa francoska vzgojiteljica, je bilo njegovega veselja konec. Čeprav je ona v prejšnjih časih ognjevitno vračala prepovedane Sammyjeve ljubeznivosti, sedaj nad psičkom ni našla prav nobenega dopadenja, otroke je celo vprašala: „Kako pa je sploh prišlo v hišo to ščene?”

Pr eden je utegnil kaj odgovoriti, je posegla vmes Sally, vsa blede od jeze. Potegnila z otroki in odložila, da lahko psiček ostane v hiši tako dolgo, dokler se ne bo oglasil lastnik in ga zahteval nazaj.

Sammy-ju se je zdelo, da bo ponorel od veselja in začel je ljubeznivo bevskati in se prilizovati, da pokaže svojo brezmejno hvaležnost in predanost.

Bil je najbolj srečen pes v vsem New Yorku, kajti čeprav v drugi obliki in podobi, je lahko bil pri svojih dragih domačih. Kmalu je zopet srečal svoje drage stare prijatelje, posebno Charlie-a, ki je večkrat prijazno govoril vitki Sally o „Sammy-ju, tej dobri duši” in Sally mu je dovolila, da je smel prihajati na obiske tudi po večerih.

In nekega večera se pojavi Charlie s šopkom rož, kar je v Sammy-ju zbudilo dvome zadržanje njegove žene in njegovega nekdanjega prijatelja. Vsedla sta tesno eden poleg drugega na divan. Na vsem lepem je Charlie dejal Sally, da jo ljubi in ona je v odgovor brez besede padla v njegovo široko naročje ter ga z veliko ljubeznijo objela.

Sammy se ni mogel več premagovati in začel je glasno lajati.

„Glej, glej, zgleda, kot da bi hotel protestirati!” je dejal smeje Charlie.

Tudi Sally se je zasmejala in dejala s premislekom: „Morda bi mu malo svežega zraka dobro delo. Nažniva ga ven.”

In res sta ga spodila skozi vrata!

Sammy je nekaj časa žalostno cvilil pred vrati, potem pa se je napotil ves potrpt proti reki Hudson. Skočil je v vodo, da umre. Objela ga je voda, strašno vroča voda...

„Ali ti je bolje, Samy?” je rekel neki nežen ženski glas. — „Si nekoliko omotičen, toda potenje ti je zelo dobro storilo...”

Bil je to glas vitke Sally, ki ni vedela, ali naj dene na moževo glavo kos ledu ali ne.

„Kje pa sem?” je vprašal Sammy ves prestrašen.

„V tvoji postelji, Sammy! Kje bi pa naj bil sicer?”

„Ah, potem pa Bog bodi zahvaljen...”

Znova je zaprl oči in zadremal. Toda to je bil spanec okrevanja. In v tej želji po mirnem spancu je bila tudi trdna obljuba: odslej naprej bom pustil na miru francosko vzgojiteljico. Zaradi tiste njegove ljubezni („Saj ni bila pravzaprav ljubezen, sicer pa itak veste, koga mislim...”) ga je dobri in strogi gospod Bog povedel na prag večnosti, da ga opomni, — o tem je bil trdno prepričan.

so poznali njegove muhe in mu niso zamerali. Dekleta pa so zavihale nosove in metale krivdo na moške.

„Alt!” je ponujal note organist. „Kje je pa Gregorjeva Tilka?”

„Kmalu bo tukaj!” so jo izgovarjale pevke. „Janeza čaka!” Fantje so se namuzali. Možje so silili, naj se vaja kmalu začne in čimprej konča. Zjutraj je treba zarana na cesto. Po krajšem prerokanju in po dolgi pridigi organistovi so začeli s petjem. Harmonij je ječal, organist je napanjal svoj ubiti glas, kričal na sopran in ponavljal, da so se moški umaknili in zunaj čakali, kdaj bodo na vrsti.

Naglih korakov se je približala Tilka in z njo je prišel Niko. Vsa žareča v obraz je stopila v sobo. Na mokrih kodrih se je poznalo, da je hitela. Zasopla je voščila „Dobro večer!” in se umaknila na klopico v kotu.

Organist je presekal pesem. Že je imel na jeziku litanije o zamudnicah, nerednicah in gospodičnih, ki jih je treba milostno čakati, pa je požrl besedo, ko je na vratih zagledal slokega fanta, ki je prijazno pozdravil, se predstavil in prosil, da bi smel sodelovati v zboru.

(Dalje prihodnjič)

Legende in strahovi v Cornwallu

Dežela starodavnih legend, v kateri nastopajo razni strahovi, ki „obiskujejo“ stare gradove in samotne doline

Popotnik, ki zaide po ogledu Anglije v Cornwall, bo kmalu ugotovil, da se ti kraji precej razlikujejo od ostale dežele. Grofija Cornwall, ki leži na skrajnem južnozahodnem polotoku Anglije, je dežela za sebe, s posebnim narečjem, ki se ga pa poslužujejo le pri posebnih prilikah kot na primer pri vsakoletni proslavi „Gorsedd-a“.

Cornwall, obdan na treh straneh od morja, je prav za prav otok, če smatramo reko Tamar za njegovo vzhodno mejo, in ta osamljenost je mnogo pripomogla k temu, da so se obdržale strodavne legende te keltске trdnjave.

Cornwall je podolgovat močvirnat polotok z obliko škornja, ki moli na jugu in na zahodu v nezmernost Atlantskega oceana. V Cornwallu se vedno verujejo v stare vraže in pripovedke, v primitivne legende o zlobnih duhovih in podzemskih škrtatih, ki živijo v kosirnih rudnikih, v zgodbe o velikanih in izginolih mestih. V novejši čas sega pravljica o cornwallskih duhovih iz leta 1919; tisti čas so namreč prebivalci obale zatrjevali, da se mornarji, ki so izgubili med vojno svoje življenje v podmorniški vojni proti sovražniku, vračajo in da živijo kot duhovi v skalovju in jamah svoje rodne dežele: „... ti duhovi so zvaljali ladje v pogubo z napačnimi lučmi. Bati so se jih morale samo ladje sovražnika, ladje drugih držav so lahko mirno plule, za nje se niso nikdar zasvetile luči, katerih se je bilo treba bati.“

Hrib Svetega Mihaela nudi enega od najlepših razgledov Cornwalla. Pravijo, da so grad, ki se dviga na skali, kateri ima ime „otok plime“, „ogromen granitni cvet“, kot ga imenuje pesnik, zgradili velikani. Legenda pripoveduje, da se je grad v davnih časih dvigal sredi razsežnega gozda pet ali šest milj od morja. Druga legenda pravi, da je nekoč bilo med Penzance in slikovito ribiško vasico Mousehold malo mesto, ki „leži zdaj pod morjem“.

Med bajkami o izginulih deželah in popljenih mestih je posebno mična pravljica o dolini Lyonesse. Nekoč je zelo rodovitni pas zemlje spajal otoke Scilly z zahodnim rtom Cornwalla in na tej zemlji je živel zelo pobožen narod, ki je postavil nič manj kot 140 cerkva. To je bila deželica Lyonesse, ki je zdaj vsa pod vodo.

Ko so v preteklih časih ljudje še verjeli v strahove, je bil širim dežele znan duh župnika Yaga iz Wendrona, ki „se mu ni mogel nihče upreti, ki je hodil po zemlji“. V vzhodnem delu Cornwalla so pa verjeli v prikazen pokojnega župnika Dodga iz Talande. Le-ta je nekoč prihitel na pomoč župniku Millsu iz Laureatha, ki ga je zasle-

dovala črna kočija s kočijažem in konji brez glav. Takoj, ko se je pojavil Dodgeov duh, je začel kočijaž črne kočije kričati: „Prišel je Dodge, jaz moram bežati“ in konji, kočijaž ter kočija so izginili. V Looe-u, devet milj od Liskearda, pripovedujejo, da se pojavi bel zajec, ki teče doli po griču do vrat gostilne Jolly Sailor vsakokrat, če grozi mali krčmi kaka nesreča. Trdijo, da je bel zajec duh nekega nesrečnega dekleta, ki je napravilo samomor. Ni jasno, kaki stiki naj bi bili med dekletom in krčmo, ki je stara že čez 500 let in v kateri so se nekoč shajali tihotapci tistih krajev.

Cornwall je nadalje dežela, v kateri se je odigravala nesmrtna zgodba Tristana in Izolde. V teh krajih stoji tudi Tintagel, grad kralja Arturja. Kraj pa, ki ga imajo mnogi duhovi posebno radi, je Dozmary Pool v severnem Cornwallu. In kdor se ustavi pri zapuščenem jezeru pri Dozmary Poolu ter mu dela družbo ena ali več vodnih ptic, bo kaj lahko verjel, da je to tisto jezero, v katerem je bil vržen „Ekskalibur“, čarobni meč kralja Arturja, tisti meč, ki ga enkrat na leto, ponoči sredi poletja, nevidna roka dvigne nad stekleno gladino vode.

Ni treba verjeti vsem tem pripovedkam o prikaznih; stvar ni v tem, da se veruje ali ne veruje tej in oni legendi, ampak v tem, da se ne more zanikati, da je Cornwall dežela, ki jo preplavlja nevidno valovje spominov na preteklost.

Ladja kandidatov smrti

Ko je britanska vlada objavila svojo namero, da v vigredi izvede na „Velikonočnih otokih“ v Pacifiškem oceanu svoj prvi poskus z vodikovo bombo, je japonska vlada protestirala v Londonu, ker da radioaktivni „dež“, ki ga taki poskusi povzročajo, resno ogroža japonsko ribištvo. Toda angleška vlada pa je protest zavrnila. Tudi dni so pa prebivalci mesta Kochi, glavnega ribiškega pristanišča na Japonskem izmed svojih meščanov izbrali posadko za ladjo, ki bo kljub prepovedi vlade odpeljala proti „Velikonočnemu otočju“, da s svojo prisotnostjo prepreči angleški poskus, čeprav se s tem izpostavi smrtni nevarnosti. Japonska vlada je apelirala tudi na Združene narode, da oni preprečijo poskus.

GLADOVNO STAVKO je napovedal pakistanski politik Maulaha Bhashani, ako oblasti ne bodo primerno uredile preskrbo vzhodnopakistanskega prebivalstva s hrano. Tam so namreč cene glavnega hranila, riža, sila zrastle in grozi revnejšim slojem prisilni popolni post, ki se mu reče tudi glad.

Globoko ginjeni sporočamo žalostno vest, da je naš obratni inženir, gospod

Dipl.-Ing. Fidelis Tschol

dne 20. marca nenadoma umrl.

Podjetje je z njim izgubilo dragocenega in zvestega sodelavca, nastavljeni pa dragega prijatelja.

Lastništvo obrata, delavci in nastavljeni bodo pokojnika vedno ohranili v častnem spominu.

Nastavljeni
in delavci

Lastništvo
obrata

Tvrške V. Leitgeb

Säge- und Kyanisierwerke, Holzfaserplattenwerk

Kühnsdorf, Kärnten - Sinča ves, Koroška

GOVOREČA URA

V kraju Carmine blizu Katanije so namestili v stolpu prvo govorečo uro na svetu. Domači radiotehnik Paturso je zvezal cerkveno uro z gramofonom na 4 zvočnike. Ko udari ura, se plošča zavrti in razglasi čas s človeškim glasom. Za nameček še nekaj zapoje.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

PONEDELJEK, 1. 4.: 14.00 Poročila, objave. — Pregled sporeda. — April, april...! 18.45 Za našo vas. B. Singer: Vigredna vprašanja na kmetiji. — TOREK, 2. 4.: 14.00 Poročila, objave. — Vnetje lobanjskih votlin. — SREDA, 3. 4.: 14.00 Poročila, objave. — Veseli letni časi... 18.45 Za ženo in družino. — ČETRTEK, 4. 4.: 14.00 Poročila, objave. — Narodne in umetne pesmi. — PETEK, 5. 4.: 14.00 Poročila, objave. — Akustični mladinski list. (8) — 18.45 Ko ptičica sem pevala... — SOBOTA, 6. 4.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — NEDELJA, 7. 4.: 7.20 Duhovni nagovor. — 7.25 S pesmi pozdravljamo in voščimo.

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 S (IN 10% DAVKA)

Pondarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Preproge, zavese, lepe vzorce in brokat-blogo

dobite v veliki izbiri in poceni pri

PRAUSE

Klagenfurt, Bahnhofstraße 8

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT STADTTHEATER

Do 1. aprila Cinemascope barvni film: „Verdammt zum Schweigen“

PRECHTL

Do 1. aprila barvni film: „Das Geheimnis des schwarzen Zeltes“

KAMMERLICHTSPIELE

CARMEN JONES

WULFENIA

Do 1. aprila: „Nina“ (za mladino do 14. leta prepovedano)

VOLKSKINO

Do 1. aprila: „Das heilige Erbe“

PLIBERK

30. do 31. marca: „Charley's Tante“ (za mladino prepovedan vstop)

SADNA DREVESCA

Najboljša sadna drevesca ima drevesnica ing.

MARKO POLZER

pd. Lazar, p. St. Veit in Jauntal.

Izplača se, da kupite

skoraj nove, dobro ohranjene, toda malo nošene moške obleke, kakor posamezne jopiče, hlače itd. pri

KARL VIDIC

Klagenfurt, Priesterhausgasse 18

Za pomlad kupite blago in perilo dobro in po nizki ceni pri STOFF-SCHWEMME, Klagenfurt.

Enosni priklopniki, osi za priklopnike, platišča, vzmeti in obročje dobavljiva rabljene in poceni AUTOVERWERTUNG FRANZ RUMWOLF, Klagenfurt, Flatschacher Strasse 18, telefon 37-78.

Rdeče in belo vino

Prirodnoprstno, ognjeno, močno, liter 9 šil. Poskus 5 do 10 litrov dobavlja ALOIS CARRARA, Weinversand, Graz-Wetzelsdorf.

Mädchenkleider Knabenzüge

von 1 bis 16 Jahren

KAUFHAUS DER KINDER

Puppen- doktor

Klagenfurt Obstplatz

POROKA

Za vsako nevesto primerne okraske za glavo, novosti v nevestinih pajčolanah, mirte, za camarje, velika izbira v strokovni trgovini „PRINZESS“, Klagenfurt, Alter Platz 34.

Črke za portal pri Jenoch, Tudi Neon-razsvetljava. Klagenfurt, Herrengasse 14

KAUFT SCHUHE BEI

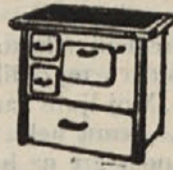
Grohar

Peči, štedilnike

KAKOR VSE KMETIJSKE POTREBSCINE
dobite najugodnejše pri

HANS WERNIG

Celovec, Paulitschgasse (Prosenhof)

ZA VELIKO NOČ

KUPITE BLAGO IN PERILO PRI
L. MAURER
KLAGENFURT, ALTER PLATZ 35

Moderna Oblečila za motorno kolo proti prahu in dežju

v največji izbiri pri

WINKLER

KLAGENFURT, Pernhartgasse 10
(Tudi na obroke)

Za poroko, prvo sv. obhajilo in birno
se priporoča

Elgek, Mainerhof
KLAGENFURT

4 Vorteile:

1. Riesenauswahl - über 100 Ausstattungen
2. Die besten und billigsten Möbel Österreichs, Hartholzschlafzimmer von S 4000
3. Ratenzahlung ohne Aufschlag, ohne Zinsen
4. Zustellung frei Haus mit eigenem Spezialauto

GRÖSSTE AUSWAHL IN:
Polstermöbeln, Teppichen, Matratzen;
Vorhangstoffe zu sehr mäßigen Preisen
„DAS HAUS DER GUTEN MÖBEL“

KARL STADLER

KLAGENFURT / THEATERGASSE 4

SW - MÜBEL - VERKAUFSSTELLE

Beratung durch eigenen Architekten!

Oglašuj v našem listu!